

Hyvärinen Liisa VM

Lähetäjä: Mäenpää Eeva VM
Lähetetty: 14. lokakuuta 2014 15:51
Vastaanottaja: 'oikeusministerio@om.fi'; Tammenmaa Corinna (OM); Majuri Tuula (OM)
Kopio: Valtiovarainministerio VM; Häkkänen Antti VM; Lukin-Elo Marja VM; Valli-Lintu Auli VM
Aihe: Kuntalakiesitykseen liittyvä kielilain muuttaminen -esittelylupapyyntö
Liitteet: Kielilaki 14.10.2014.doc; Språklagen 14 10 2014.doc

Tärkeys: Suuri

Oikeusministeriön kirjaamo, tiedoksi Corinna Tammenmaa ja Tuula Majuri,

pyytäisin esittelylupaa oheisen kielilain muuttamista koskevan lakiesityksen esittelyyn kuntalain hallituksen esityksen yhteydessä. Lakiesitys on valmisteltu yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

HE kuntalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi on tarkoitus esitellä VN:ssä 23.10. joten pyytäisin vastausta maanantaihin 20.10. mennessä.

Ystävällisin terveisin,
Eeva Mäenpää

Eeva Mäenpää, Lainsäädäntöneuvos
Valtiovarainministeriö,
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28 (Mariankatu 9, Helsinki)
00023 VALTIOEUVOSTO
Puh. 02955 30266, 040 162 2342
Sähköposti etunimi.sukunimi@vm.fi

Valtiovarainministeriö on siirtynyt valtionhallinnon yhteiseen numerointiin. Valtiovarainministeriön vaihteen uusi numero on 0295 16001.

Kuntalakiesitykseen liittyvät lait

Kielilaki

Kuntalain säätämisen yhteydessä täydennettäisiin kielilakia kuntien yhteistoimintaa koskevan sääntelyn osalta.

6 §. Yksi- ja kaksikielinen viranomainen. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettäisiin, että vastuukunnan yhteinen toimielin olisi kaksikielinen viranomainen, jos kuntien yhteistoiminnassa on kaksikielisiä tai erikielisiä kuntia. Vastuukunnan yhteisestä toimielimestä säädetään kuntalain 51 §:ssä. Yhteinen toimielin on vastuukunnan valtuuston ja kunnanhallituksen alainen toimielin ja sen alaisena toimiva organisaatio on osa vastuukunnan organisaatiota.

28 §. Monijäseniset toimielimet. Pykälässä säädettäisiin luottamushenkilöiden oikeudesta käyttää valitsemaansa kieltä toimiessaan kuntayhtymän toimielimen tai vastuukunnan yhteisen toimielimen jäsenenä.

Oikeus käyttää valitsemaansa kieltä käsittää sekä suullisen että kirjallisen kielen käytön. Oikeus käyttää valitsemaansa kieltä ulottuu kaikkeen siihen mitä toimielimen jäsenenä toimiminen sisältää. Esimerkkeinä voidaan mainita puheenvuoron pitäminen kokouksessa, kirjallisen muutosehdotuksen jättäminen, muistioiden kirjoittaminen ja yhteydenpito toimielimen asioissa.

29 §. Kunnalliset kokouskutsut, pöytäkirjat ja hallintosäännöt. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että myös kaksikielisen kuntayhtymän valtuuston tai yhtymäkokouksen sekä 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kaksikielisen vastuukunnan yhteisen toimielimen kokouskutsu ja pöytäkirja on laadittava suomen ja ruotsin kielellä. Kaksikielisen kuntayhtymän muiden toimielinten kokouskutsujen ja pöytäkirjojen kielestä päättäisi kunta tai kuntayhtymä ottaen huomioon sen, että luottamushenkilöiden mahdollisuus täyttää tehtävänsä turvataan ja että kunnan asukkaiden tiedonsaantitarpeesta huolehditaan.

Ehdotettu lisäys laajentaisi kokouskutsujen ja pöytäkirjojen laatimisvelvoitetta kaksikielisen kuntayhtymän valtuuston sekä kaksikielisen yhteisen toimielimen asiakirjoihin. Luottamushenkilöiden mahdollisuus täyttää tehtävänsä ja kunnan asukkaiden tiedonsaantitarve on erityisen suuri silloin, kun kyse on lakisääteisestä yhteistoiminnasta ja kuntayhtymän jäsenenä tai kuntien yhteistoiminnassa on erikielisiä kuntia, jäsenenä on kuntia joiden enemmistökieli eroaa toisistaan sekä jos jäsenenä on sellaisia kuntia joissa vähemmistökielisten osuus on suuri.

Pykälän 2 momentissa sanamuotoa muutettaisiin siten, että johtosäännön sijasta käytettäisiin kuntalaissa omaksuttua hallintosäännön käsitettä.

3.

Laki

kielilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kielilain (423/2003) 6 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 28 ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 29 § osaksi laissa 480/2013, seuraavasti:

6 §

Yksi ja kaksikielinen viranomainen

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *kaksikielisellä viranomaisella* valtion keskushallintoviranomaista ja muuta viranomaista, jonka virka-alueeseen kuuluu erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta, ja kaksikielisen kunnan viranomaista sekä kuntayhtymän viranomaista tai kuntalain (/) 51 §:ssä tarkoitettua kuntien yhteistä toimielintä, jos kuntayhtymässä tai kuntien yhteistoiminnassa on erikielisiä kuntia taikka vähintään yksi kaksikielinen kunta..

28 §

Monijäseniset toimielimet

Valtioneuvoston sekä valtion komitean, toimikunnan, työryhmän ja vastaavan toimielimen jäsenellä sekä kaksikielisen kunnan ja kuntayhtymän toimielimen ja 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kuntien yhteisen toimielimen jäsenellä on oikeus käyttää suomea tai ruotsia kokouksessa sekä pöytäkirjaan tai mietintöön liitettävässä kirjallisessa lausunnossa tai mielipiteessä. Jos toimie-

limen muu jäsen ei ymmärrä suullista puheenvuoroa, se on pyynnöstä hänelle lyhyesti selostettava.

29 §

Kunnalliset kokouskutsut, pöytäkirjat ja hallintosäännöt

Kaksikielisen kunnan ja kuntayhtymän valtuuston tai yhtymäkokouksen sekä 6 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kuntien yhteisen toimielimen kokouskutsu ja pöytäkirja on laadittava suomen ja ruotsin kielellä. Kaksikielisen kunnan ja kuntayhtymän muiden toimielinten kokouskutsujen ja pöytäkirjojen kielestä päättää kunta tai kuntayhtymä ottaen huomioon sen, että luottamushenkilöiden mahdollisuus täyttää tehtävänsä turvataan ja että kunnan asukkaiden tiedonsaantitarpeesta huolehditaan.

Kaksikielisen kunnan ja kuntayhtymän hallintosääntö ja vastaavat säännöt on annettava suomen ja ruotsin kielellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Språklagen

I samband med stiftandet av kommunallagen kompletteras språklagens bestämmelser om samarbetet mellan kommunerna.

6 §. *Enspråkiga och tvåspråkiga myndigheter.* I 1 mom. 2 punkten föreskrivs att det gemensamma organet i den ansvariga kommunen ska vara en tvåspråkig myndighet, om samarbetet mellan kommunerna omfattar tvåspråkiga kommuner eller kommuner med olika språk. Bestämmelser om det gemensamma organet i den ansvariga kommunen finns i 51 § i kommunallagen. Det gemensamma organet är ett organ som lyder under den ansvariga kommunens fullmäktige och kommunstyrelse och en underlydande organisation utgör en del av den ansvariga kommunens organisation.

28 §. *Representativa organ.* I paragrafen föreskrivs att en förtroendevald som är medlem i ett organ i en samkommun eller i det gemensamma organet i den ansvariga kommunen har rätt att använda det språk han eller hon väljer.

Rätten att använda valfritt språk gäller i både tal och skrift. Rätten att använda valfritt språk omfattar allt som ingår i uppdraget som medlem av ett organ. Som exempel kan nämnas anföranden vid sammanträden, skriftliga ändringsförslag, promemorior och kontakter i ärenden som gäller organet.

29 §. *Kommunala möteskallelser, protokoll och förvaltningsstadgor.* Till 1 mom. fogas en bestämmelse om att fullmäktiges eller samkommunsstämans möteskallelser och protokoll i tvåspråkiga samkommuner ska skrivas på finska och svenska. Detsamma gäller möteskallelser och protokoll för ett organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamt för flera kommuner. Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra organ i en tvåspråkig samkommun ska fattas av kommunen eller samkommunen med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och kommuninvånarnas behov av information tillgodoses.

Det föreslagna tillägget utvidgar skyldigheten att utarbeta möteskallelser och protokoll så att den också omfattar handlingar i fullmäktige i en tvåspråkig samkommun och ett tvåspråkigt gemensamt organ. De förtroendevaldas möjligheter att fullgöra sin uppgift och kommuninvånarnas behov av information är särskilt omfattande när det är fråga om lagstadgat samarbete och kommuner med olika språk hör till samkommunen eller omfattas av samarbetet mellan kommunerna, när kommunernas majoritetsspråk avviker från varandra eller när sådana kommuner är medlemmar där den andel som talar minoritetsspråket är stor.

I 2 mom. ändras ordalydelsen så att begreppet förvaltningsstadga, som används i kommunallagen, används i stället för instruktion.

Lag

om ändring av språklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i språklagen (423/2003) 6 § 1 mom. 2 punkten samt 28 och 29 §, av dem 29 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 480/2013, som följer:

6 §

Enspråkiga och tvåspråkiga myndigheter

I denna lag avses med

2) *tvåspråkiga myndigheter* statliga centralförvaltningsmyndigheter och andra myndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar kommuner som har olika språk eller minst en två-

språkig kommun, och tvåspråkiga kommuners myndigheter samt en samkommuns myndigheter eller ett organ enligt 51 § i kommunallagen (/) som är gemensamt för flera kommuner, om kommuner med olika språk eller minst en tvåspråkig kommun hör till samkommunen eller omfattas av samarbetet mellan kommunerna.

28 §

Representativa organ

Medlemmar av statsrådet samt medlemmar i statliga kommittéer, kommissioner, arbetsgrupper och andra liknande organ samt ledamöter i tvåspråkiga kommuners och samkommuners organ och i organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamma för flera kommuner har rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan medlem eller ledamot inte förstår ett muntligt yttrande, ska det på begäran relateras i korthet.

29 §

Kommunala möteskallelser, protokoll och förvaltningsstadgor

I tvåspråkiga kommuner och samkommuner ska fullmäktiges eller samkommunstämmans möteskallelser och protokoll skrivas på finska och svenska. Detsamma gäller möteskallelser och protokoll för ett organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamt för flera kommuner. Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga kommuner och samkommuner fattas av kommunen eller samkommunen med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och kommuninvånarnas behov av information tillgodoses.

Tvåspråkiga kommuners och samkommuners förvaltningsstadga och liknande regler ska utfärdas på finska och svenska.

Denna lag träder i kraft den 20 .